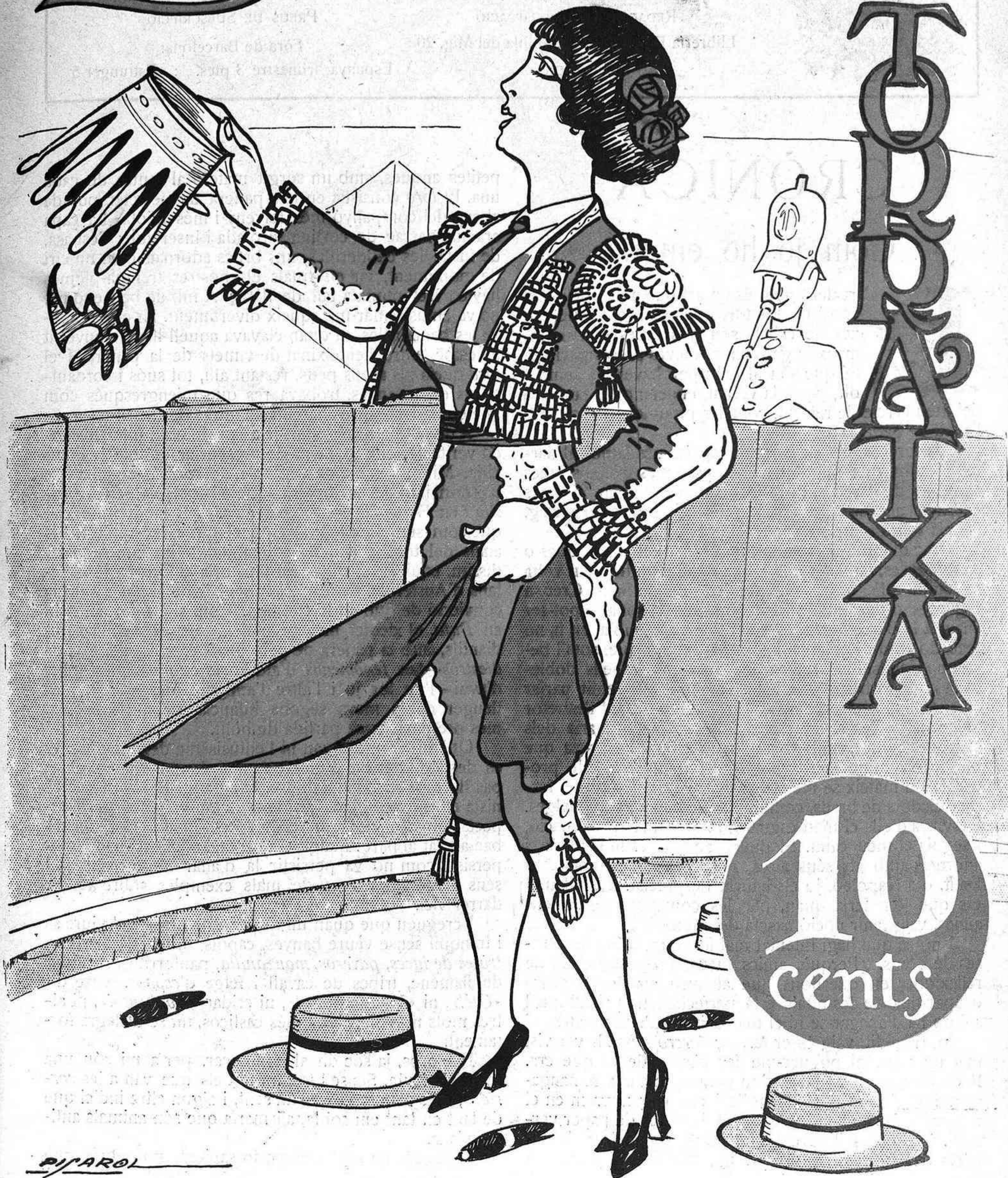

L'ESQUELLA DE LA

TORERA

PIJAROL

BARCELONA TORERA

—Brindo per l'autonomia...
pels «Gallos» i pel Belmonte!

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

NÚM. 1839 — ANY XXXVI
BARCELONA 27 DE MARÇ DE 1914

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·LUSTRAT
10 CÉNTS. — ATRASSATS: 20

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola. — Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fòra de Barcelona:

Espanya, trimestre 3 ptes. : Estranger 5

CRÒNICA

Com jo ho entenc

L'art del toreig és un art que no existeix, pel cronista. Els toros, l'aiguarent i les caixes de cabals són tres coses que no influeixen gens en les meves preocupacions. Sé que són al món per haver-ho sentit a dir; però, la veritat, em semblen tan fòra del meu cercle de relació, com les piràmides d'Egipte o l'anell de Saturn.

Als toreros, des del primer espasa més famós al darrer picador que pugui haver copsat més tronxos i més ampolles de gaseosa, ni els conec ni sé qui són. Si me'ls ensenyen alguna vegada no'ls miro; si els miro no'ls veig, i si els veig no arribo a fer-me'n càrreg.

Crec que durant tota la meua vida, per atzar, dues o tres vegades, tal volta en alguna estació de tren, tal volta en algun cafè, qui sab si per les fires de Santa Creu a Figueres, o per les de Sant Narcís a Girona, o pot-ser anant a la Barceloneta, o passant per la Rambla, en fi, no recordo com ni quan, sóc vist uns homes que, sota'l berret cordobès, hi portaven una treneta de cabells doblegada com un tirant de sabata. També'ls sóc sentit parlar en andalús i sóc contemplat per un breu instant l'estretor indecent de les seves calces i l'esquifida llargaria dels seus geocs; mes, amb tota l'instintiva repugnància que m'inspiraven, no arribava a capir la seva veritable professió. Lo mateix se me'n donava, a dir veritat, que fossin lidiadors de braus, com diplomàtics, com personatges. Desviava d'ells el meu esguard, evitant tota aproximació, i seguia el meu camí. Si dintre aquella indumentaria, i adornats amb els seus aires, m'hi haguessin mostrat al Dant, o a Napoleó, jo els hauria despreciat. Calculeu el cas que jo'n faria quan, per les converses dels meus amics, vaig tenir noció exacta del meu ofici!

I no és que hagi intentat mai filosofar sobre les curses de braus. ¿Perquè, amics meus, malgastar el do de reflexionar en qüestions que atanyen als demés sense ocupar-nos de les quals està perfectament probat que'l sol no ha d'apagar-se ni el mar deixarà d'ésser blau?

Jo, de petit, vaig ésser *torero*; *torero* sense haver vist mai un toro, ni poguer-me fer càrreg de lo que era. Recordo que en un jardí d'un meu amic ens arremangàvem les calces fins als genolls i ens enganxàvem en el rublec, amb agulles de cap, unes borletes de paper vermell. També'ns lligàvem a la cintura els nostres davantets de col·legial, mostrant innocentment les nostres

petites anques, amb un sorgit matern al centre de cada una. El *toro* consistia en una panera de peixeter posada al cap del companyó més ferreny i més idiota. La capa era un parrac de cortina virolada i inservible; l'espasa, de fusta; les banderilles, uns brocs adornats com un ciri de monument, en els quals els nostres trempa-plomes havien tret punta a tall de llàpiç. A mi, de bell enduvi, no va entusiasmar-me aqueix divertiment. Ni quan posava les banderilles, ni quan clavava aquell llistó, convertit en estoc, entre l'enteixinat de vímets de la panera, i el *toro* queia als meus peus, restant allí, tot suós i cordant-se les espardenyes, trobava res que m'engresqués com m'engrescaven altres habilitats i altres destreses meves.

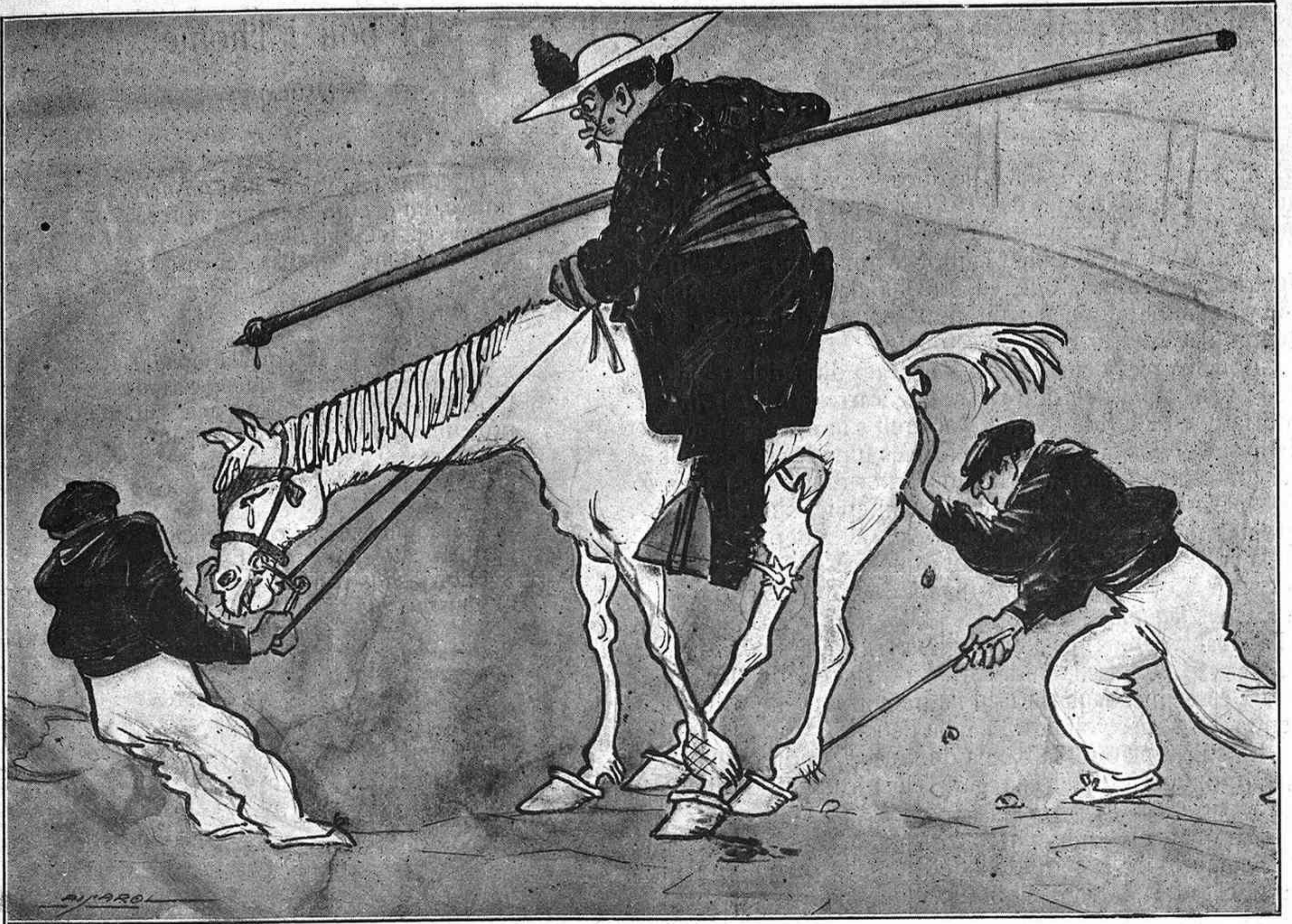
A divuit anys vaig assistir a la primera i última *corrida* veritable, que jo havia de presenciar en tota la meua vida. Mireu si n'era de veritable, la *corrida* aquella—se n'escriuiràn els aficionats,—que hi torejaven en *Lagar-tijo* i en *Frascuolo* en competència. Qui hagi presenciat quelcom semblant que aixequi el dit. Crec que en els anys del toreig, aquella solemnitat, té un lloc senyaladíssim, equivalent al que en l'història d'Europa té la batalla d'Austerlitz. Doncs bé, vaig eixir de la plaça amb la convicció de que no hi tornaria. Com si els toros fossin en *Bufa*, el xicotet més brau dels nostres corrals estudiantils, amb la panera de peixeter al cap; com si els dos *diestros*—tan *fenòmenos* d'aleshores com els més grans d'avui—l'un fos jo i l'altre l'amigueta més íntim i més lleuger de la meua segona infància, m'hauria estimat més presenciar una partida de bòlit.

Què hi farem! Quan ni l'entusiasme dels divuit anys es desperta davant d'una festa així, és que un no porta pas llevar d'aficionat a dintre. Ja an aquella època el cronista era un resignat. Tan-de-bò, com vaig fer amb l'espectacle nacional, hagués sabut fer-ho amb el primer tabac afanat al pare! Malgrat la basca, l'obstinació en fumar persistí, com no va persistir la d'anar als toros, degut sens dubte a la manca de mals exemples sobre aqueix darrer vici.

I cregueu que quan un s'adona de que's pot viure sa i tranquil sense veure banyes, capots, mulettes, *monteras*, *trajes de luces*, *paveros*, *manzanilla*, pantorrilles i anques de flamenc, tripes de cavall i fetge d'espasa, sense dir «Olé!», ni «Viva tu mare!», ni cridar «So, bruto!», ni altres mots més ofensius i més castiços, un se n'alegra fortament.

Els toros, ja són dit al començar, per a mi són una mena de fauna. Sense'l testimoni dels que van a les *corridas*, i les converses que un sent, i algun altre indicatiu de tant en tant em sobta, afirmaria que són animals antidiluvians.

Si hagués de parlar-ne en to sapient, no sabria què

LA SORT DE VARES

— Apa, nois, siguem-hi... Primer és l'obligació que la devoció.

dir-ne. La meva ignorància és tan absoluta que fins no fa gaires dies no vaig saber que venien en ferro-carril dintre un caixó. Els caixons ja'ls havia vist, però em creia que eren embalatges d'alguna màquina delicada.

Una sola convicció tinc, respecte a l'art del toreig i la seva creixença, i és que no cal esmerçar paraules ni arguments per a combatre'ls.

Això no és una qüestió sobre la qual hi puguin fer res les prèdiques i els escrits.

Si ens proposàvem abolir la lepra i aturar la seva marxa amb raonaments i sàtires, ningú ens tindria per homes pràctics.

Higiene, amics, ablusions d'art i naturalesa cada jorn, un poc de *foot-ball* com a temperant, per a distreure aqueixa minsa necessitat que tots sentim, d'admirar la força i agilitat de la nostra espècie, i deixeu en pau tot el flamenquisme en els seus variats aspectes.

Als contaminats no'ls inquieteu; que's vagin podrint sols. I no cal dubtar que'l procés d'evolució natural acabarà per criar bous de banyes tan llargues, i homes de cames tan curtes, i cervells tan rudimentaris, que la lidia devindrà impossible.

D'aquí a uns quants segles es trobaràn individus que hauràn de consultar als erudits lo que vol dir un Miura, un Saltillo, un Veragua, o un Ripamilàn, i que, com jo mateix ara, no sabràn si es tracta d'una bestia o d'un personatge.

P. BERTRANA

□ □ □

El brau savi

Una de les coses que no'ns caben al cervell és que, de tants i tants braus com se corren i s'occeixen en les places espanyoles, americanes i d'Àfrica, no n'hagi sortit mai cap de savi, i, sinó savi, enterat, amb picardia, o sabent-se la lliçó. Perque no hi hà dubte que, si els maten no és per braus, sinó per burros.

Figurem-nos-el, al brau savi. Surt d'aquella fosquedat del *toril* i en surt bastant empipat per la burxada que li han clavat al posar-li la *divisa*.

L'home, ai!, la bestia ja té ganes de fer mal desseguida, però diu:

—Ca! Prudència i mala intenció.

I entra corrent i fent veure que és molt noble.

Surt un torero amb una capa i el vol enganyar, però ell, fent el tonto, fent el tonto, l'agafa i banyada al cul, banyada al ventre, banyada al pit, el deixa com un cedaç.

Prou el voldrien distreure i fins li estiraren la cua, però, ell com si res fins a quedar satisfet.

Després, l'empendria amb els cavalls, però envestint-los per darrera, i resultaria que, sense pendre cap *pica*, ne mataria un grapat.

No duraria gaire, la brometa, perque'ls destres aviat s'adonarien de que era una fera savia; l'acusarien davant de l'autoritat i no hi voldrien cap tracte.

El brau savi seria condemnat sumaríssimament i com tots els reformadors, moriria fusellat per la guardia civil, sostenidora de l'ordre, en la ciutat dels flamencs.--R.

L'electricitat aplicada a la "Fiesta Nacional"

Si tens la ganga, estimat llegidor, de viure tres anys més, fins a les darreries del 1917, veuràs un espectacle meravellós que't compensarà tot el penar de ta existencia.

Veuràs com, coincidint amb la magna Exposició d'Indústries Elèctriques, que en aquella data s'inaugurarà, s'obrirà també al públic un nou temple del toreig, la quarta plaça de toros de Barcelona.

Aqueixa plaça en projecte s'aixecarà dins del recinte de l'Exposició, i del decorat se'n encarregarà l'Alarma, encara que'l xino de l'Oriol Martorell s'hi oposi en nom de la seva estètica particular. No més funcionarà de nits i estarà esplèndidament il·luminada per dintre i per fora. Tots els avenços de l'electricitat seràn aplicats a les diferents sorts del toreig, lo mateix que a les dependències de la casa: un magnífic ascensor, que està ja construint la casa Vivó i Torras, s'encarregarà de portar els espectadors als *tendidos* i a les grades i llotgetes de primer pis; a l'arribar allí, una plataforma giratoria'ls anirà col·locant en els respectius setis numerats. La divisió de la plaça no podrà ésser més fantàstica: hi haurà entrades de «lluna» i entrades d'«arc voltaic»... a falta de sol.

En substitució de la banda de musica, tindrem un colossal fonògraf que s'engegarà elèctricament desde la presidència.

Les quadrilles aniràn amb *traje de luces*... elèctriques.

Se suprimirà la cerimònia de l'agutzil, perquè no hi haurà clau de *chiquero*, sinó que aquest s'obrirà per medi d'un botonet, que'l president apretarà, quan sigui l'hora de fer sortir la bestia.

La sort de *varas* no podrà ésser més excèntrica ni més emocionant. Els picadors, en comptes d'anar muntats a dalt dels pencos, clavaràn les *puyas* des dels seus dirigibles i aeroplans; lo qual farà més noble i més civilitzada la festa.

Les *banderillas* seràn lluminiques i, al clavar-se a l'esquena del toro, se'ls encendran unes bombetes de colors marca Pich i Pón.

La sort suprema, la sort de matar, serà una electrocució en tota regla. Els *monos sabios* obligaràn a seure al banyut en una baceta i, aleshores, el matador li ficarà una palleta a l'orella, engegarà la corrent d'un motoret portàtil... i llestos!

Finalment, un elegant automòbil, en substitució de les mulilles, se n'endurà al brau mort.

I amb tanta reforma elèctrica,
els nostres aficionats
sentiràn un entusiasme...
que'ls deixarà electritzats.

YORICK

El bou i l'home

(FAULA)

I

Un home mig valent, mig *farolero*,
lidiava, un dia, un bou amb molt salero,
quan... ai!, tot d'un plegat,
el bou và i me l'enganxa del costat.

II

Tan terrible va sê, aquella topada,
que la banya's trencà i quedà clavada.
El torero, amb el temps, va anar curant,
prò enmudí de resultes de l'espant.

Veusaquí com explica aqueixa faula
un refrà conegut per tota Espanya:
«El bou *pert* la banya
i l'home *pert* la paraula».

FRA NOI

Un torero intel·lectual

Corria per Madrid, en les vigílies de la Revolució de setembre, un destre nomenat el *Lavi*, quasi més conegut per les seves idees o fanatisme lliberal, que per les proeses que executava en el circ.

En un de tants aldarulls, dels que precediren a la Gloriosa, nostre *Lavi* estigué en les barricades, fent foc a la tropa i cridant: «Visca la llibertat!» en l'agradable companyia d'en Robert Robert, d'en Moreno Florencio Godino, i de molts altres escriptors i artistes de la flamarada.

Vençuts els revolucionaris, no'ls tocà més remei que'l de cames-ajudeume, sinó volien anar a Filipines. Així, girant-se d'esquena a les tals illes, se digueren: «Cap a Portugal falta gent».

Arribats a la frontera, el nostre hèroe contemplava com el delegat lusità interrogava als seus companys amb les preguntes de reglament, per fer-ne la filiació.

- Com se diu vostè?
- Fulano de Tal.
- Porta armes?... Sí o no?
- Segons.
- En el primer cas, entregar-les... Edat?
- Tal.
- Professió?
- *Literato*.
- Firmi.

Desseguida cap a terres on no hi havia perill.

Aquesta escena se repetí set o vuit vegades, i el *Lavi* sentia noms diferents, edats distintes i declaracions d'anar armat negatives o afirmatives, segons els casos; en

La alternativa
del Sr. Esteban
(a) Estebanillo

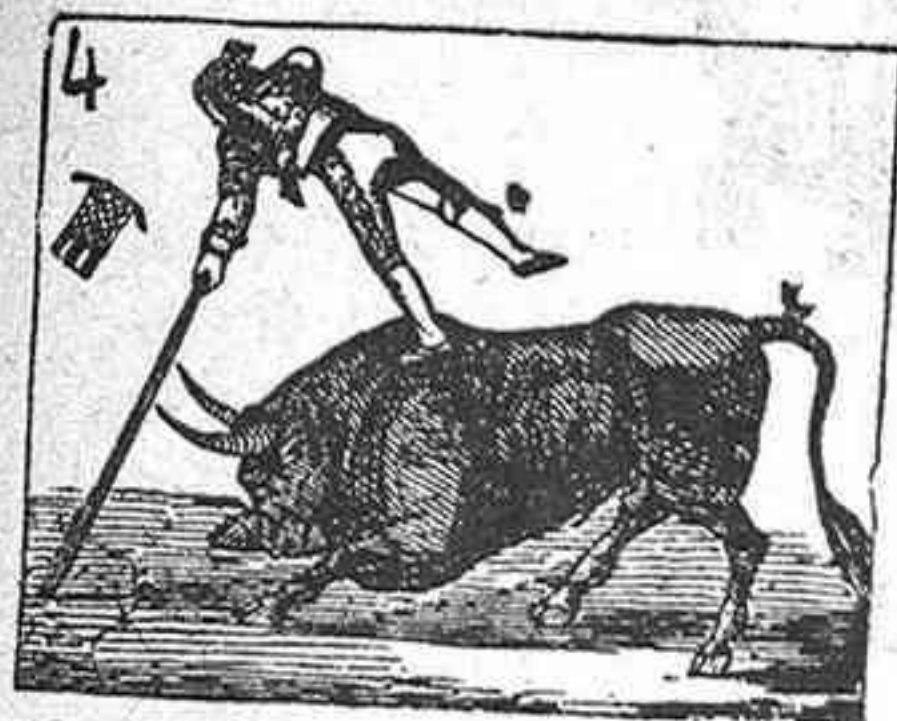
Retrato de "Estebanillo"
el torero de más brillo.

Al salir con la cuadrilla
parece hijo de Sevilla.

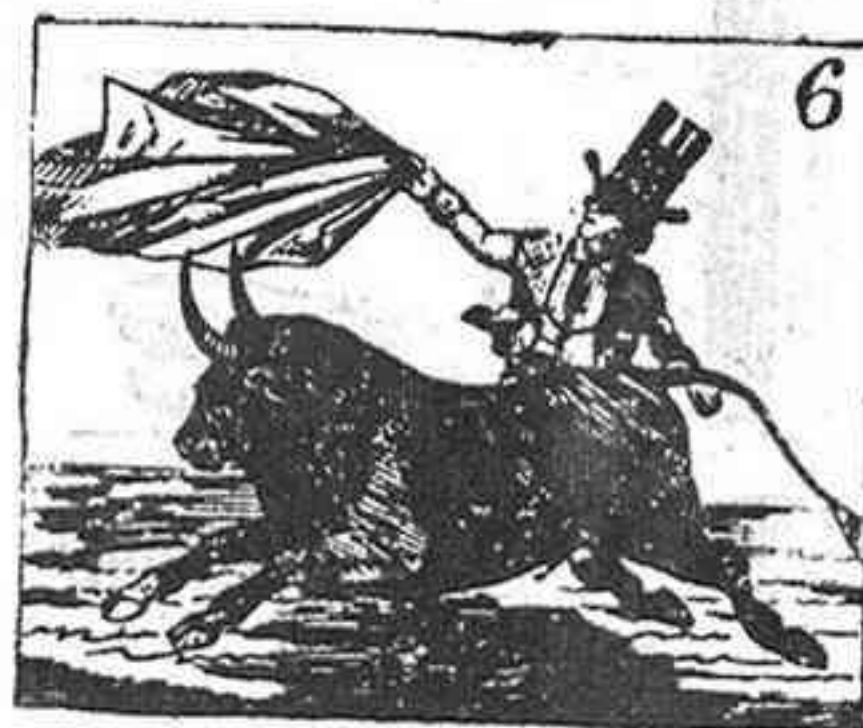
Muy ufano y muy viril
sale el toro del toril.

Saltando con la garrocha
toda su gracia derrocha.

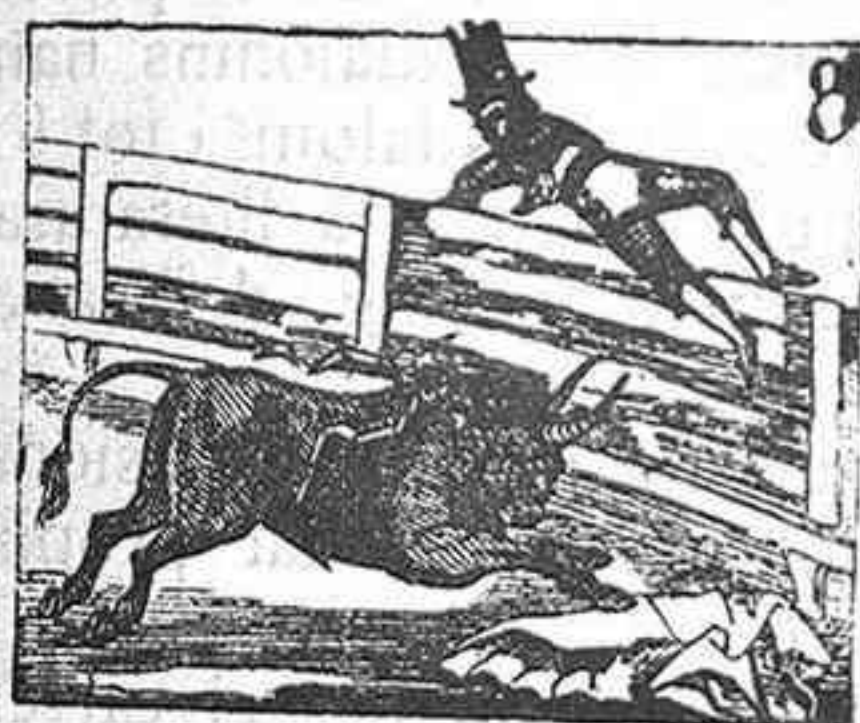
Al dar la primera vara
el bruto le planta cara.

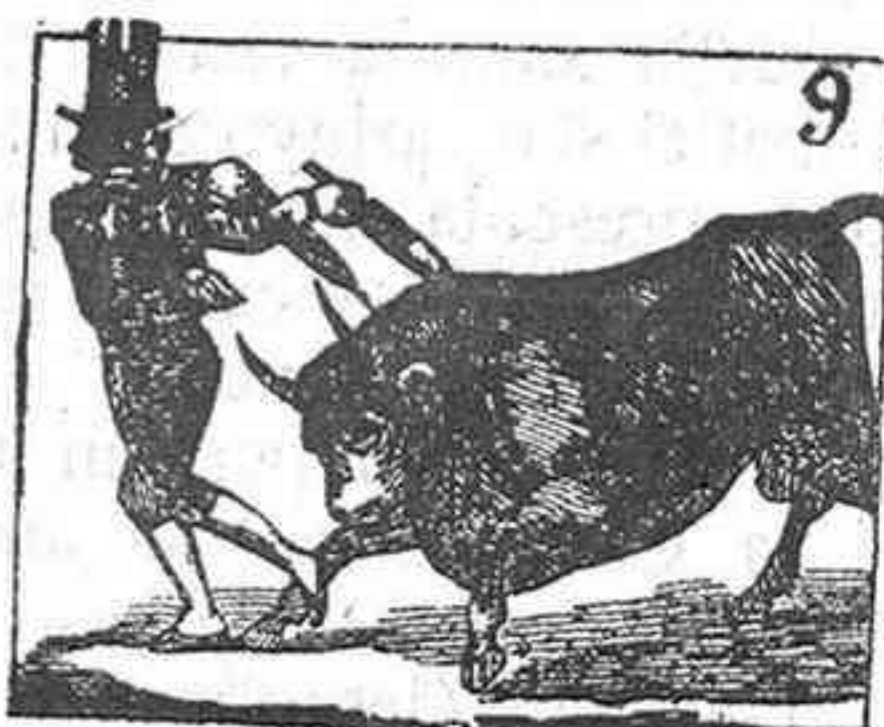
Con el trapo hace primores
y entusiasmo a espectadores.

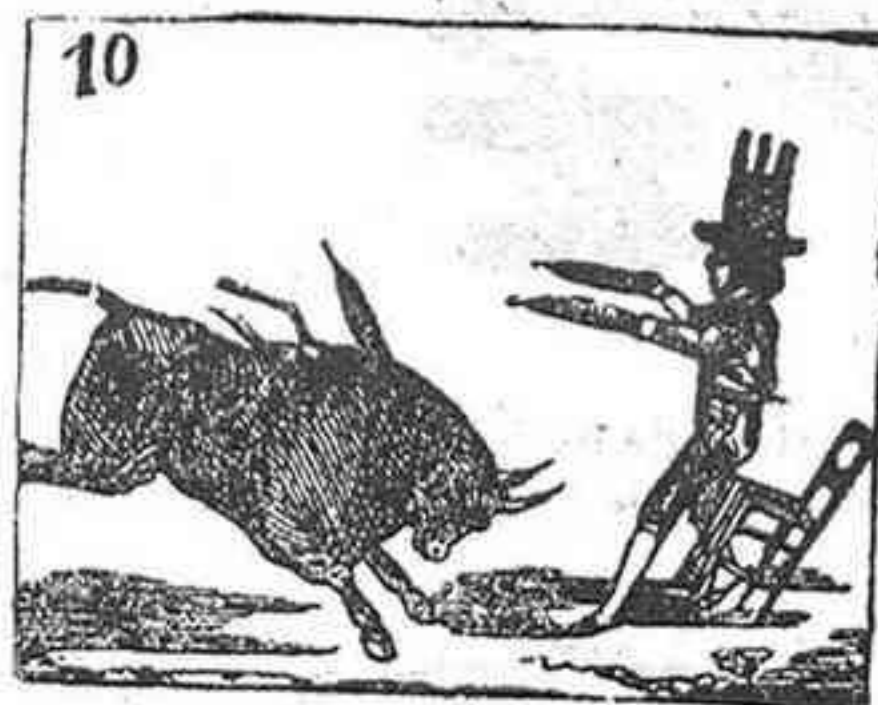
En un quite superior
muestra todo su valor.

De pronto coge canguelo
y tira la capa al suelo.

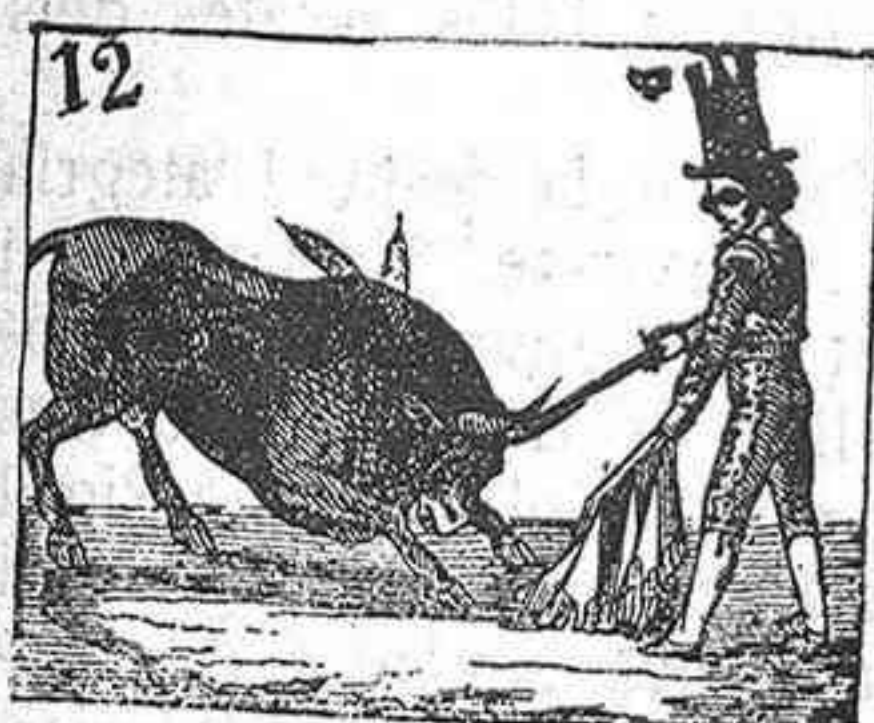
Le aplauden unos palillos
pero resultan malillos.

Entonces con mucho arte
los pone en silla y de a cuarta.

Y viene un pase de pecho
de lo mejor que se ha hecho.

Quiere hacer un descabello
y el buey no se presta a ello.

Por fin se tira a matar
y de ¡olé! se oyen la mar.

Hasta en el lance postrero
aun ayuda al cachetero.

Y aquí da fin el novillo
y el debut de "Estebanillo".

canvi el *literato* no canviava. L'home s'arribà a creure que allò era la consigna, i a l'arribar al seu torn, prengué una actitud flamenca, i començà a respondre:

- La seva gracia?
- El *Lavi*.
- Armes?
- No.
- Edat?
- Tal.
- Professió?
- Leterato*.
- Vol firmar?
- No ze escribir*.

L'escrivent va fer:

—Fuuu!

I ell va entrar a Portugal com si un brau el perseguís.

Un ministre de la Governació flamenc

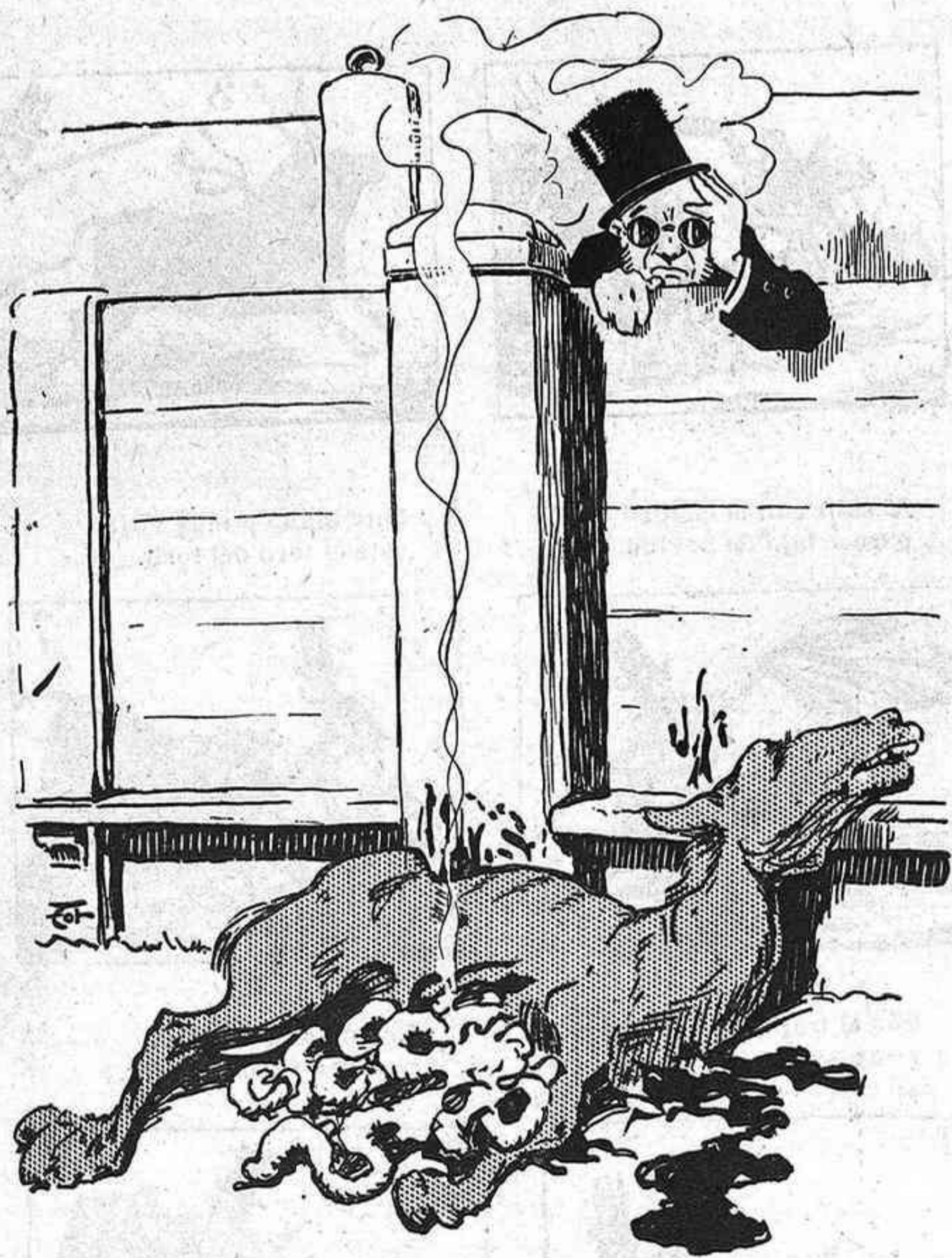
N'hi han hagut molts, pot dir-se que quasi tots — exceptuant an en Lacierva; — però el model era'l *pollo* d'Antequera, el cèlebre don *Paco* Romero Robledo.

Tornava aquest de Màlaga, i a l'estació de Córdoba esperaven el seu pas, per a saludar-lo, el senyor bisbe, el general, el governador, les forces vives, les classes passives, i el gran califa don Rafel Molina (a) *Lagartijo*.

Va arribar el tren, sonaren les musiques, i obrint-se la portella del vagó ministerial, descendí el *pollo*.

«Visca, visca!», cridaren les masses i les autoritats.

L'homenatjat mirà al seu entorn, i, al veure al califa, es dirigí an ell i l'abraçà. Semblaven dos lleons.

LA PIETAT

El senyor Esteve:—Liàstima de budells!... Si no fossin tan estripats, encara servirien per a fer botifarres.

—Qui és aquest que crida tant i diu aqueixes paraulotes?
—Es un senyor que'ls dies de feina és de la Lliga del Bon Mot.

A l'arribar a Madrid li feren avinent que'l senyor bisbe estava molt agraviat per haver-se vist postergat per un torero.

Don Paco, el cèlebre húsar, mirà somrient al qui li donava la nova i respongué:

—Però que viu als llims el senyor bisbe?... De bisbes, amb una plomada, en faig tants com ne vui; però de *Lagartijos* no.

Com que ningú estava tant convençut d'això com el senyor bisbe, va callar.

La festa de Badalona

L'Enric Borrás pot estar satisfet de les festes que per a homenatjar-lo ha organitzat l'Ajuntament de Badalona, amb el concurs de totes les societats i de tot el poble d'aquella xamosa vila de la costa. Els badalonins han probat el seu carinyo a l'il·lustre artista badaloní, i tot lo que representa un valor positiu en l'art i la literatura catalanes s'ha associat al merescut homenatge dedicat a l'actor de fama mundial.

L'entrega del pergami tingué lloc al saló de sessions de la Casa de la Vila amb tota la solemnitat propia d'aquestes coses i d'aquests casos.

L'acte de descobrir el lletrero que indica el carrer dedicat a l'Enric Borrás, tingué un agrados caient popular, sobressortint en aquella simpàtica nota de color les notes del *Gloria a España*, les cares de les badalonines, els penons de les societats corals i les escales dels Merlettis y Balcells.

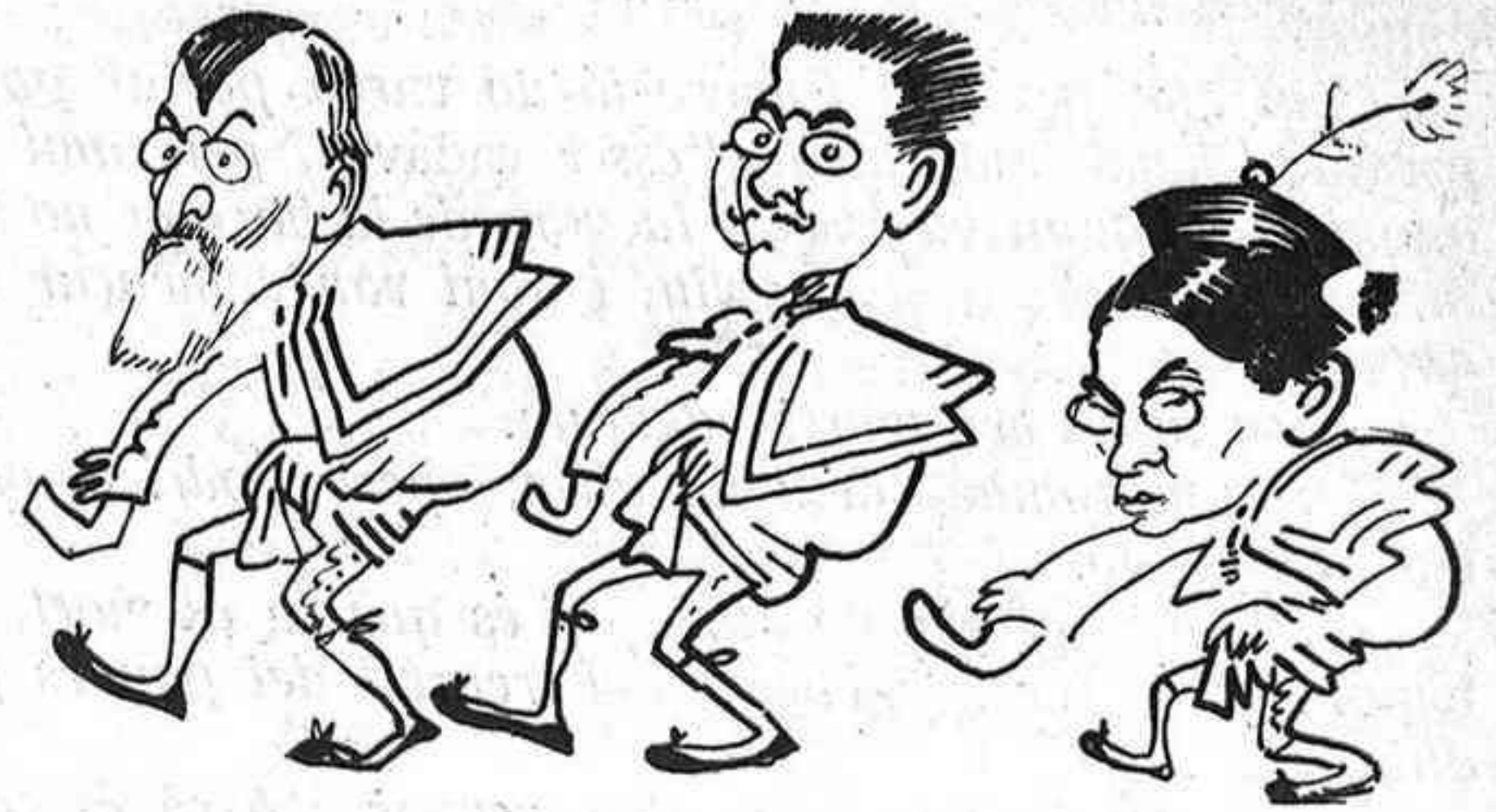
El dinar constituí el plat fort de la festa. L'alegria fou el millor plat dels que varen servir-se. L'Alarma, en Moragas i en Vilumara miraven amb enveja a un periodista de fòra que ocupava el lloc de dos, portava tres representacions i menjava per quatre; el simpàtic Rigol vessava greix i ingeni; en Brossa tenia el cor a la festa i el cap a Vilanova; en Morera estava encantat de l'harmonia regnant veient a en López del braç amb l'Iglesias, i en Bonavía somrient a tothom; en Guimerà i en Roure retreien la seva joventut, i en Junyent i en Clarà feien projectes pel pervindre. En Borrás reposava placentment en aquell oasi agrados, trobat sobtadament en el seu camí d'actor avesat a caminar entre envegetes i desagriments. L'alcalde de Badalona, en Brunet i quants havien contribuït a l'organització de la festa, estaven satisfets. S'enyorava an en Rusiñol.

A l'hora dels brindis, *l'auca del món al revés*. Els joves amb un pessimisme que feia posar la cara llarga; els vells amb un optimisme sà que obría el cor a l'esperança. Lamentacions, crides a una pila de coses i molts *ojalàs* i *tant-de-bó*, que vénen a ésser el sant-i-senya de la mandra. Una nota simpàtica del noi Alarma. En Borrás emocionat.

I de Badalona a la Conreria, en auto, fugint dels aplaudiments. I de la Conreria a Badalona fugint de la tempestat. A l'Escola de Teixits, conferencia d'en Rodón,

DE LA TORERIA MUNICIPAL

La cuadrilla

amb il·lustracions de l'Utrillo. A l'*Ants del mono*, explicacions d'en Bosch i dictàmen d'en Casas. A can Peret, sopa de rap i al teatre l'apoteosi.

La funció de la nit fou un digne coronament de la festa. Ovacions an en Borrás, que estigué colossal. Aplaudiments an en Guimerà, i a l'Iglesias, i an en Rusñol per cable. Pluja de llorer per a tothom.

I cap a dormir, contents de veure que encara de tant en tant, se veuen persones que saben fer justícia al mèrit i pobles que estimen de debò als seus fills il·lustres.

Nostra enhorabona a l'eminent Borrás.

JESPUS

La musica

El cèlebre *Frascuelo* torejava, una tarde, a Madrid, i quedava malament; però molt malament. Arribà el primer avís de la presidencia; després el segon avís, i per fi, jogant-se la vida, conseguí el destre occir el brau d'una manera traidora.

La gent xiulava rabiosament i l'espasa es retirava acotat i concirós.

A l'arribar a la barrera un peó li digué:

—Però, que no s'hi ha ficsat, mestre?

—En què?—respongué l'altre, creient que's tractava d'un defecte de la bestia que no havia distingit en sa obcecació.

—En lo malament que sona avui la xaranga. Com se veu que no és la d'Enginyers!

—Què?—feu en *Frascuelo*.

—Que ha vingut la de l'Hospici.

El peó tingué de fugir perquè l'espasa volia atravesar-lo.

El Sant Graal d'en Fabra

La redacció de *El Dia Gráfico*, convertida en una Ordre de cavalleria, és lo que'ns mancava veure en aqueix dolç país de les contradiccions.

El director per un costat, ofès per plomes demago-

gues, que ell, ara com ara, detesta amb tota la força de son realisme foribond, es proposa eixir fins al camp de l'honor on no tots saben arribar; els redactors, per l'altra, ofesos també per la mateixa causa i per idèntiques persones s'han sortejat per a escatir a qui li tocaria venjar l'afront.

No podem avenir-nos d'aqueix furor bèl·lic. Aquells xicots simpàtics, il·lusionats encara per l'art i per les lletres, i aquells altres, ja d'edat, bons Jans que's guanyen el pa de cada dia com nosaltres perdonam, jogant-se la vida a l'atzar d'un número ficat dins una gorra!

Fugiu-me d'aquí! En Ghiloni, professor de Belles Arts, anant en companyia dels padrins per aquests mons de Maria Santíssima, té tots els aires d'acabar amb una arrossada. En quant a l'Argila, ja és més terrible. Té més visualitat d'home d'*armas tomar*. Fins fruny l'entre-cella, i, posat en el transit fatal, no acceptaria un vil esmorçar de qualsevol manera. Pica més alt i apunta més dret.

En fi, Déu faci que tot acabi a can «Simón».

GLOSARI

EL MORT I LA JUSTICIA

Hi hà un acte judicial que se'n diu «El levantamiento del cadáver».

Aquest acte judicial, com tot lo que siga judicial, s'ha de dir en castellà, perquè en català no fa cap efecte.

Dir «aixecar el cadavre», o «alçar el cadavre», o «aixecar el mort», sembla una cosa de broma; mentres que, dit en castellà, levantamiento del cadáver, un no sols hi veu el cadáver—que en aquests casos és lo de menys,—sinó que un hi veu l'Autoritat: un jutge de levita, els agutzils, dos o tres plecs de paper sellat i aquella vèu de mando y ordeno que no sabem tenir an el nostre poble.

Això d'aquest levantamiento és una cosa tan seriosa, que anem a contar un cas perquè se'n vegi la trascendencia.

El cas és que un home d'uns trenta anys—el cadáver del levantamiento—s'havia tirat en un pou. Siga per qüestions de familia, per desenganys de l'existència, o per manca de subsistències, s'havia tirat en un pou.

Al cap d'una estona d'ésser al pou, els veïns hi van córrer. Van sentir els planys; un, més atrevit, va baixar-

hi; el varen lligar en un llevant i varen començar a tirar amunt.

Com que per tota l'operació no varen portar gaire pressa, l'home que havia d'ésser cadàver, pel camí va agonitzar, i quan va ésser a la vora de la barana no sabien si era mort o si era viu, i aquí van començar els dubtes.

—Per mi és ben mort!—deia un.

—Per mi també—deia un altre;—però podríem provar de refer-lo.

—Per mi—afegia un altre,—si és que ja és mort, no tenim dret a fer diligències, i el treure'l del pou és fer diligències.

—Es veritat—digué un altre senyor.—Això és cosa del senyor jutge. L'hem de deixar en la posició en que s'ha mort, perquè'n tregui acte. Nosaltres no'ns podem comprometre.

—Però... i si encara visqués?... I si fos un lapsus?—va dir una ànima generosa.

—Si visqués en donaria proves—li va contestar una ànima estricta.

—Treiem-lo—va dir un.

—Posem-lo a terra.

—Entrem-lo a dintre.

—De cap manera. Jo no vui ésser responsable de l'atentat personal que s'ha perpetrat el difunt;—va respondre el propietari del pou, o siga de l'inmuble.

—I doncs, què hem de fer?—va preguntar un que's cansava d'aguantar el mort.

—Deixar-lo com estava, en autos;—va contestar el senyor propietari.—Que'l jutge el trobi tal com estava.

—Però si ell estava a dintre'l pou.

—Doncs a dintre'l pou l'ha de trobar.

I dit i fet, el van tirar al pou... perquè poguessin levantar-lo.

I així el jutge, a l'arribar, va sapiguer la posició en que havia quedat el mort, i va poguer fer, amb els ets i uts que marca la llei, «El levantamiento del cadáver»,

seguit de l'autopsia, etcètera, etcètera, que s'acostuma an aquests casos, i el difunt se'n va poguer anar amb totes les regles de la Justícia, sense comprometre als veïns ni a les ànimes generoses.

XARAU

Teló enlaire

PRINCIPAL.—Cal reconèixer que en Franqueza ha tingut una bona pensada. La reproducció dels «singlots», d'en Pitarra, és una excel·lent idea que se li ha d'elogiar.

A *Lo castell dels tres dragons* i a *Lo punt de les dones*, seguiràn *La vaquera de la piga rossa* i *Ous del dia*.

Les noves generacions, que desconeixen aqueix típic teatre, podran admirar les gracioses gatades, no aventatjades per cap autor modern.

—D'aquell *Pobre don Benito*, permetin-me que no'ls en digui res.

—Demà, benefici de l'aplaudida primera actriu D.ª Emilia Baró, amb un programa esplèndid: *El primogènit*, *Eros vençut*, *Després del ball* (estrena) i *La Lepra*, d'en Rusiñol.

LICEO.—Complint-se els pressagis que feiem la setmana passada, la fantasia *Malbruck*, estrenada dissabte a la nit al Liceo, va ésser un èxit. El mestre Leoncavallo inspirant-se en motius musicals de tota mena de mestres, des dels carrinclons italians fins als genials Strauss i Wagner ha posat a un llibret que té poc argument, un conegut i relliscós conte de *Boccaccio*, una música alegre que recorda, com diem, ara un troç de *Rigoletto*, ara de *Tosca*, més tard de *Siegfried*, en fi, una paròdia musical feta amb força ingeni i gracia.

La Maria Ivanisi protagonista de

l'obra junt amb el senyor Pasquini, sigueren els hèroes de la nit, repetiren quasi tots els números musicals, a precís insistents de tot el públic.

El Sr. Consalvo i la Sra. del Lago fent-nos esclatar grans riallades a cada moment, secundats per l'Orlandi, que feia, com si diguessim, de *Banyeta*, ajudant maquiavèlicament a un guardia real enamorat.

En Bellezza tingué, gracies al séu talent com a director i com a coneixedor del públic, una de les més grosses ovacions d'aquesta temporada, a l'acabar el concertant del primer acte, amb la batuta als dits, semblava un lleó i un contorsionista tot d'una pessa.

La presentació realment admirable, fins pot-ser pecant per excés, aquells trajos de la guardia real dubtem molt que la nació més rica pugui sostenir-los.

TÍVOLI.—Dimarts va debutar el Professor Larvi, il·lusionista que presenta un espectacle de magia moderna.

Un fracàs sorollós, tan sorollós, que'l públic va fer-se tornar els quartos.

NOVEDADES.—*El gran simpático*, lletra de González del Toro i música d'en Vives no va entusiasmar pas als morrenos. El llibre és fat i incongruent. Sòrt de la vis-còmica d'en Bergés. Tres quadros que, sense ésser llargs, resulten interminables. La música, a pesar de la firma acreditada del compositor, tampoc se distingeix gran cosa.

—El dia 31, benefici de l'aplaudit primer actor Josep Bergés; i en ensaig *Alicia*, *Señoritos de uniforme* i *Pimponet*.

NUEVO.—La darrera estrena correspon a un xistosíssim vaudevill: *Els nirvis d'una casada*. Es obra de grans trucs i d'una verdor de primavera. Les escenes còmiques s'hi estacionen i els acudits més xocants empedren el diàleg. Llàstima que molts d'aquest siguin tan virulents, perquè, si realment eren en l'original francès, se podien ben suprimir al traduir-se al nostre idioma. Aquesta mena d'obres, ja de sí picants, com més se llimen més guanyen.

El vaudevill és un genre de teatre que s'adapta perfectament a la nostra escena i al gust dels nostres públics; i si el vaudevill fracassa serà sempre per culpa dels arranjadors i dels comedians. Uns i altres exageren la nota verda o sicalíptica, en comptes d'atenuar-la, i d'aquí ve que l'espectador s'embafa molt aviat.

Consti, emperò, que aqueix no ha fracassat; ans al contrari, ha obtingut un èxit franc i espontani.

L'interpretació, regular. En Montero, graciós, com sempre.

ESPAÑOL.—*La dolça Agnès*, drama en tres actes, d'en Puig i Ferrer, primera part de la tetralogia *La crudeltat*, té més de crudel que de dolç: El caràcter més ferm de la comèdia, el del seductor Pròsper, és un retrat viu, exagerat a la manera shakesperiana, de l'home cínic i dolent. Tots els altres personatges resulten secundaris a l'entorn d'aquest, el qual,

per lo dominador i brutal, esdevé repulsiu als ulls de l'espectador. Si, per contrast, la *dolcesa* de l'Agnès i l'amor digne triomfessin, o lluitessin tan sols amb més braó, pot-ser la comedia ens semblaria més artística. Hi hà en el transcurs dels tres actes escenes interessants, de mà mestra, tocs genials que sols un bon psicòleg i un bon autor dramàtic poden assolir, però instants de sincera emoció, com en el primer acte de *La dama enamorada* no'ls hi havem sapigut trobar en la nova producció d'en Puig. Valentia, sí, molta; de sinceritat, no'n parlem; diàleg fluid, correcte, ple d'idees; però ni gran originalitat en l'assumpte ni l'acert d'altres vegades en la construcció.

El cor ens diu que en la segona part d'aqueixa tetralogia ha de triomfar molt més que en la primera, l'autor de *El gran Aleix*.

En l'execució s'hi distingiren la senyoreta Pahissa, en Tor, i en Guitart.

—En Pous i Pagès ha tornat a estrenar, que per alguna cosa és empresari.

I aquesta vegada ha estrenat un sàinet en un acte que porta per títol *Apretats, però no escanyats, o unalleuga de mal camí*, obreta de poques pretensions, en la qual hi juguen alguns tipus copiats del natural; però això no és prou per a sostenir l'interès. L'espectador hi troba a faltar gracia, motiu d'esclatar la rialla, xistos groixuts o prims, com siguin, alguna cosa que li pecigollegi l'esperit.

Amb tot, s'ha de confessar que la comedieta no està mal i que'l diàleg té les degudes condicions literaries.

—Demà, estrena de *Sang blava*, tres actes, també d'en Pous i Pagès.

AUDITORIUM (*Teatre Íntim*).—Dissabte passat tingué lloc la primera funció, baix els auspicis de la novella «Associació Catalana d'Art Dramàtic».

S'estrenà l'obra *Caterina*, del poeta belga Paul Spaak, traducció en vers de F. Pujulà. Es una comedia espiritual, de positiu valor literari i fins psicològic, però que escènicaament considerada, no pot interessar al veritable públic i sí tan sols deixar-se escoltar amb simpatia per quatre dotzenes de refinats intel·lectuals. El mateix argument, vestit amb recursos teatrals, la mateixa idea, exposada amb un xic més de tècnica i de picardia, pot-ser logriarién lo que l'autor dramàtic va proposar-se. Tal com està presentada sols té un interès documental, per cert, bastant exòtic.

La representació no més que regular.

Per fi de festa el nostre gran Borrás va recitar alguns fragments d'obres mestres, essent ovacionat.

SALA GRANADOS.—Diumenge a la tarde se celebrà en aqueixa bonica sala de l'Avinguda del Tibidabo, la primera de les tres sessions titulades «Capvespres musicals». Eren els executants els coneguts professors Enric Ainaud (violí) i els

senyors Vives (piano), Gàlvez (violoncel), amb la cooperació de la senyoreta Domènech (violí), i Tarragó (viola), els quals interpretaren un escullit programa on hi sobressortien tres interessants tipus del genre (da camera).

Els Tríos núm. 3 de Beethoven i núm 1 de Schumann, per a piano, violí i violoncel, foren interpretats d'una manera magnífica, produint una gran emoció en l'auditori, que ovacionà llargament als interprets.

Pulcritut, afinació, gracia i justesa, de tot hi hagué, lo mateix que en el quintet de Dvorack, on també foren posades de manifest les altes qualitats, la serietat, bon gust i estudi dels ja dits artistes.

El director de l'Academia Ainaud, organitzador dels tres capvespres, pot estar satisfet d'aqueix primer èxit que ve a augmentar la seva fama, ja ben fonamentada, de mestre i d'artista.

NOTES D'ART

SALÓ PARÉS.—No pot negar-se que ha sigut una bella exhibició, la que'l jove Vicens Carreras ha fet, amb els seus dibuixos, a càr Parés.

La qualitat més gran d'en Vicens Carreras és la tècnica; sab manejar el llapis i servir-se'n, per a treure els efectes que's proposa, com pocs dibuixants. Hem de dir, emperò, que aqueixa qualitat dóna un cert aspecte monóton al conjunt, ja que és un mateix el procediment esmerçat en quasi totes les obres exposades. El dibuixant valencià ens resulta més efectista que correcte. Per això lo millor que exposa, ens causa una impressió més bona de bell enduvi, que no pas després d'un detingut anàlisi.

Creiem que en Vicens Carreras té més qualitats de pintor que de dibuixant, malgrat manejar el llapis amb rara habilitat. La ben entesa distribució del clar i obscur, i fins l'intent de cercar l'emoció en la llum i no en l'expressió de les figures, ens donen dret a sospitar-ho.

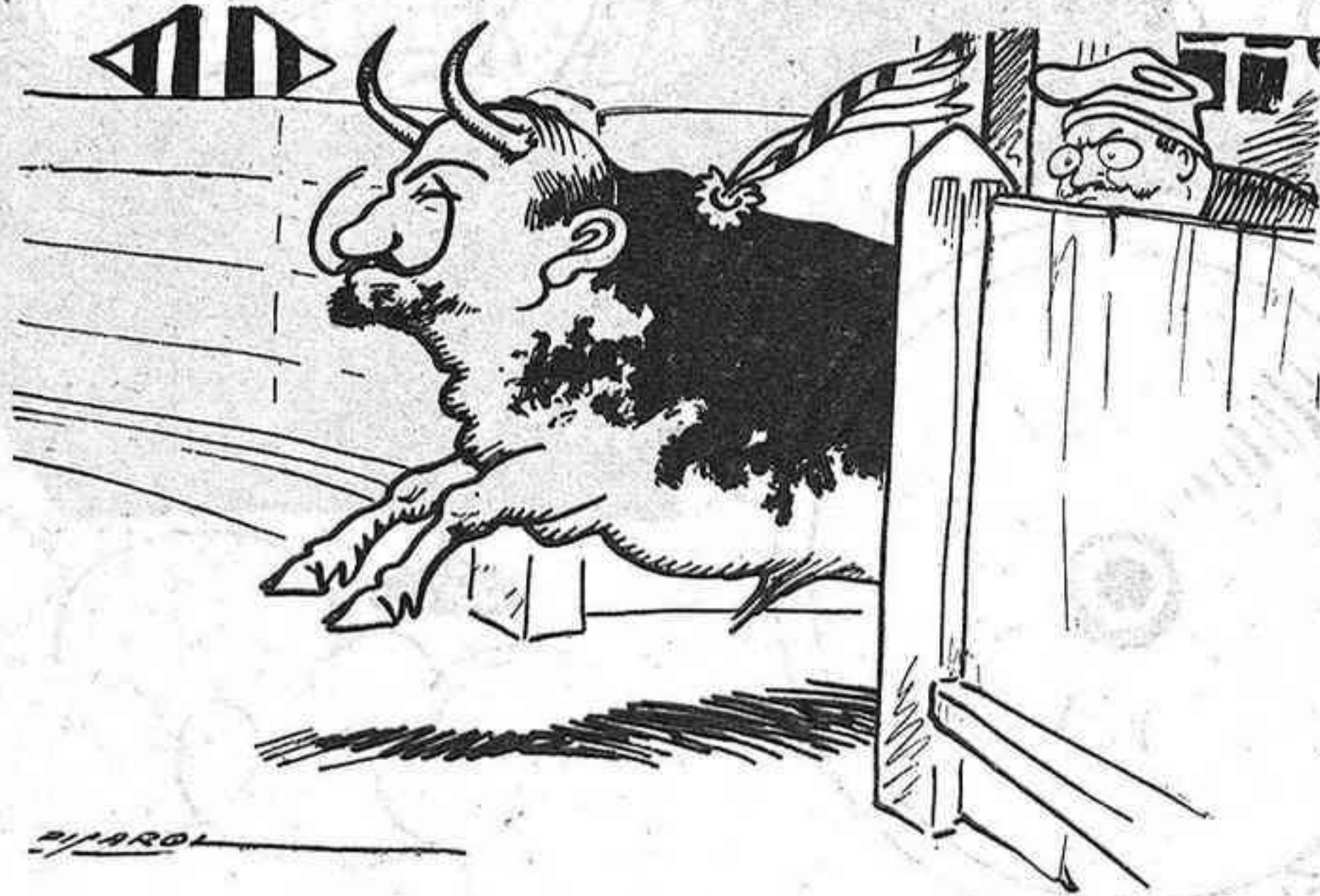
Pel demés, com a dibuixant modern, li manca simplicitat i harmonia. Els seus dibuixos són més treballats que correctes; hi hà cansanci, més que espontaneïtat, i en la composició s'hi trasllueix massa clarament la col·locació estudiada i les poses dels models.

En Vicens Carreras tindria que fer estudis d'agilitat per a sorprendre en la vida i en el moviment, lo que mai podrà do-

A LA PLAÇA REGIONALISTA

—¡Otro toro!—crida el públic que troba manso en Cambó.

Però surt el bou Rahola... i encara el troba pitjor.

EN PICH I L'AUTOMÒBIL

—Era una fera, això tothom ho sab; però jo, amb el meu art i la meva valentia, l'he feta tornar un anyell.

nar-li la paciència i l'execució acurada enfront d'un home o d'una dona convertits en estatuà.

Per això els paisatges i les visions dels carrers, i alguns interiors, són per ell més ben entesos que les escenes de costums i algunes altres que intenten ésser transcendents.

També calia que hagués fet una garbellada un poc severa entre'ls dibuixos exposats.

NOTES DEPORTIVES

La setmana passada ha sigut una gran setmana pels nostres aficionats al *foot-ball*. El dia de Sant Josep, partit dematí i tarde; el diumenge lo mateix.

Que ara l'«Atlètic», de Madrid, contra l'«Espanya», que ara l'«Lillois» contra'l «Barcelona», un seguit de coces i d'emoció que... Déu-nos-en-do.

Els del «Lillois» — filllets meus! — són homes d'empenta. La primera jornada ens donaren una palica un poc seria. Corren i xuten com a dimonis, i els onze del «Barcelona» no estaven pas fets, ni de molt, a heure-se-les amb mals esperits. Per això l'Amecha, en Molins i en Bru, acostumats a veure venir les pilotes i els piloters amb aires de tortuga, sempre feien tard.

La segona batalla ja anà altrament. Deixem a un cantó les cridories incivils del públic, les susceptibilitats dels *referés*, les impulsions homicides d'algun fanàtic i les rabioles dels francesos, pretenciosos i fatxenders, els quals, com els xicots d'estudi, plegaven sempre que perdien.

El «Barcelona», més equilibrat que'l primer dia, va fer les paus. Si el «Lillois» havia guanyat per 6 tantos contra 3, després va perdre per 4 a 1. Com se pot veure, per la proporció de *goals*, la derrota primera és més honorífica que la segona.

Es clar que sempre's trobaràn escuses per a atenuar-la, però les matemàtiques són les matemàtiques.

Sigui com se vulgui, consti que'l «Lillois» és el *team* francès de més valua que'ns ha visitat. Se sospita, emperò, que conté belgues un poc o molt professionals en l'equip. El porter, en Bonquez, és un fenomen. Cristol, quin ull i quina poca mandra. Es un tap. El segon dia, els fut-bol·listes del perverir, els bons nois que miren i callen, allà, darrera la xarxa, li feien petons. Ja'ls tenia merescuts.

Dels nostres, primer que tots, en Greenwell. Ni les càrregues sistema francès, ni les investides llampec, ni l'altura, ni la corpulència, ni la mala intenció dels seus adversaris, pogueren impedir que fes lo que li dongués la gana amb la pilota; que la posés als peus del company del seu gust; que la portés fins allà on li convenia. *Un poeta, un poeta y una lira* per a aquest *equipier* que té tants envejosos i enemics.

En Reguera, fent de defensa, admirable. L'Aramburu, un bon deixeble d'en Bonquez, i ja està dit tot. També's tira a terra.

En Mallorquí, voluntari i decidit, però sempre un poc descolocat i sense nexa amb en Wellace. Aquest, furiat i saltador. L'Alcàntara contrarrestat pel pes de l'enemic; en Peris usant velocitats inusitades i pescant pilotes impossibles.

Els altres, com de costum, ni excedint-se ni amoinant-se.

* * *

La lluita entre l'«Atlètic» i l'«Espanya» fou molt igualada. La línia de davanters de l'«Atlètic» és un poc lenta i insegura en el xut. Arriben a *goal* i envien la pilota a Sant Pere, en lloc de dirigir-la an en Puig. Els de l'«Espanya» corren més, però també tiren tort.

Lo pitjor del *team* madrileny és el porter, qui pega cops de puny sense virior i no allarga la pilota més de deu passes, lo que seria terrible de trobar-se amb enemics certers.

El primer dia vencé l'«Espanya» per un *goal* a zero. El segon, empataren a un *goal*. Molt coratge per part de l'«Espanya» i molt bé en Caselles, que treballa per trenta, però poca sort al rematar. En quant a l'«Atlètic», en conjunt, mitja figa, mig raim.

VALERIANITO I

El més "fenómeno" de tots

Del jardí dels humoristes

COSES D'AMÈRICA

Al carrer 137, de Brooklyn city (New York), hi vivia un empleat que's deia Samuel.

Un dia va començar: «Tinc un gran projecte!... Vui fer un gran negoci!»—I, ell que sí, es comprà una casa de dotze pisos, i de cada pis ne feu dos, partint-los cada un d'ells a mitja alsaria, de modo que'n varen sortir vintiquatre pisos.

Aleshores, és clar, tothom qui cercava habitació i anava a mirar-se aquella casa, tothom deia lo mateix: —No'm convé aquest piset; és massa baix de sostre!—

Però en Samuel, sense immutar-se, quina'n va fer? Va dirigir-se a tots els esguerrats que no tenen cames i que caminen amb l'ajuda de carretonets. «Aquí teniu—va dir-los—unes habitacions bones i barates, propies per a vosaltes».

I tots els esguerrats sense cames varen córrer a llogar pisos a la casa d'en Samuel.

Tant bé li va anar el negoci, al nou propietari, que aviat omplí la finca de luxes i comoditats: feu instal·lar ascensors per a pujar-hi els estadants amb carretó i tot; unes vies pels corredors amb plataformes giratories davant de cada quarto per a que'ls petits veïcòls poguessin anar d'aquí i d'allà; i una rampa en lloc d'escala pels estadants sportius que volguessin fer carreres de *voituretes*.

Als baixos de la finca s'hi varen establir botigues: un forner que no més feia coques, un peixeter que sols venia llenguados, i un plats i olles que no tenia sinó plates de postres; tot coses baixes i planes apropiades a l'alçaria dels pisos dels veïns.

Els sense-cames visqueren anys i anys feliços an aquella casa. S'hi varen fer molts casaments i totes les criatures neixien amb un carretonet enganxat al cul, lo qual era una gran ventatja i una grossa economia pels pares.

Així és va fer ric i acreditat en Samuel.

Quan explica a algú els començaments del seu gran negoci, exclama, invariablement:

—La primera idea meva fou dirigir-me a tots els fills de Laponia que viuen a Nova York. Sapigut és que'ls lapons són una raça d'individus molt petits; i en els meus pisos hi haurien estat com el peix a l'aigua. Però aquest projecte vaig haver-lo de deixar córrer: era impossible trobar un porter per a casa meva. Cap porter hauria tolerat les foques a l'escala.

W. DE PAWLOWSKY

Ja tenim elegits els senadors. Tots són de l'olla i tots són carques: la flor i nata de les patums reaccionaries.

Naturalment, no'ns ve de nou.

De sobra sabem lo que són capaços de parir els nostres majors contribuents.

Com que ells sols treballen per a la corrupció dels... menors!

Un dels veterinaris municipals decomisà, fa pocs dies, dos tiburons presentats, per al consum, en el mercat central del peix.

Però vingué després el Director, i, a pesar de que les dues bestiaces eren iguals i pescades del mateix dia, disposà que's podia vendre l'una i inutilitzar l'altra.

Aquesta sí que és ben bona!
Fins els senyors «tiburons»
se valen, a Barcelona,
de les recomanacions?

Llegim:

«Els lladres han comès un important robament en el domicili particular d'un dels nostres regidors».

—A la justícia prendre!—que diria el poeta.

Ja era hora de que algun dels dignes concellers representés el paper de víctima.

Un guardia municipal va detenir, l'altre dia, a una pobre dona perque rifava un conill sense permís.

Si el conill era séu, no sé perque tanta severitat.

La *Bella Chelito* està tipa de fer el mateix pecat, i ningú li ha dit mai ase ni bestia.

Les estadístiques del Govern Civil:

«Durante el mes de febrero han sido facilitadas por este Gobierno 131 licencias para uso de armas de fuego».

Mau!

No han sigut pas esteses a noms de senyores?

En la secció de successos del meu diari:

«Ha sigut raptada per un senyor que respòn a les inicials F. S., una noia que vivia en el carrer de Font Onrada».

Alabat siga el sant nom de Jesús!

Les errades ortogràfiques sempre porten desgracia.

Un d'aquests dies l'atmòsfera estava tant carregada que tot semblava anar-se'n en aigua, i uns endimoniats bordegaços, en el carrer de Salmerón, van fer caure una pedregada de sabatots vells sobre un tramvia dels elèctrics.

El conductor no va poguer utilitzar els raigs elèctrics per aniquilar a aquells diablets, ni buscant l'ajuda d'un Pare Etern, en forma de municipal, que castigues aquella gosadía.

Senyor Foronda: perque no li passi un altre dia lo que li ha succeït a aquest cotxe, així com per a la pluja existeix el paraigua, pot fer-se inventar un para-sabatots.

No s'han enterat d'una gran reforma a Cà la Ciutat?
Les oficines de «pagos» han sigut traslladades al mateix lloc on abans hi havia els water-closets.

Uns acreedors del Municipi ho comentaven indignats:
—Com és que ara'ns fan venir a cobrar les factures on havien existit les comunes?

—Ja ho pot comprendre, home!... Perque'ns agafi repugancia i no'ns hi acostem mai per a res.

Al carrer de la Platería s'hi ha descobert una mina.

—De plata?—preguntaràn vostès.

—Sí i no.

Una mina subterrània, obra d'algun Arseni Lupin, que preparava un assalt a les joieries d'aquells indrets.

La plata l'haurien trobada els lladregots, com aquell personatge de *Cura de moro* trobava el plom: en objectes, en coberts fets i en rellotges de butxaca.

L'aviador Vedrines, qui, com és sapigut, se presenta candidat per un dels departaments de França, en les pròximes legislatives, ha dit que vol fer tota la propaganda electoral en aeroplà.

Coneixem un candidat derrotat que tot seguit voldrà imitar-lo.

En Queraltó.

I aquest, el dia que s'aixequi, es perdrà de vista.

L'il·lustre Mesa, el més higienista dels nostres regidors, està empenent una valenta campanya contra tota mena de microbis.

Parlant d'això i referint-se a l'escassa talla de l'esmentat doctor, deia un séu colega:

—Contra'ls microbis?... Pobre Mesa, el dia que's miri al mirall!

Parlant de toros, en Pruna, sempre exclamava:—Senyors, darrera dels picadors perdo el temps, prò faig fortuna.

Jo ho trobava molt estrany i avui me n'ha dat la prova. Fa tres mil duros cada any despatxant picadors... de rentar roba!

—Bandarroth!... No tens com aquell qui diu per menjar, i goses parlar-me d'anar als toros?...

—I bé, dòna!... La sang també atipa.

Entre senyores de sa casa:

—A la meva minyona li fa una por, el foc, si ho sabies!... Figura't que ni tan sols gosa encendre el gas del fogó.

—Encara pitjor la meva. A la meva sempre la trobo a la cuina, tancada amb un «bombero».

Un municipal va tenir-se-les molt tiesses amb una dona que venia peix al carrer Nou.

La peixatera, desesperada, va llençar els peixos a terra, i no hi havia raó.

Massa que se n'hi fà, de peix, an aquell carrer!

Solucions als trenca-caps del número 1830

A la xarada, *Adela*; a l'anagrama, *Olla-Lola*; a la targeta, *La Dolores*; a la conversa, *Parsifal*; al jeroglífic primer, *Ansietat*; al segon, *Masnou*, i al tercer, *Llegitim*.

TRENCA-CAPS

XARADES

I

Carta al meu inoblidable amic Joan Rocabert.

Volgut amic: com *segona* popular col·laborador trenca-closcaire de *La Campana* i *L'ESQUELLA*, *prima* et felicito corralment, *Primera-segona-tres*, per ésser molt enginyosos i difícils d'endevinar la major part dels teus treballs, que sempre llegeixo amb gust pel laconisme que en ells hi campeja, puix tinc que dir-t'ho clar i *tres*, Rocabert, serà per a mi una gran satisfacció continuis enviant trenca-caps a dits setmanaris, com així espero ho faràs, mentres te saludo afectuosament, desitjant-te al mateix temps moltes prosperitats en el negoci.

Sempre teu.

Josep Gorina Roca

Terrassa, 26-1-914.

II

Hu-primera, la *Dos-hu dos-la una segona-quarta* de la *se-gona-tercera-quarta* i tira les *dos-les* a la *hu-dos-tres-quatre*.

Joan Rocabert

J. Busquets i T: Massa llarg, i no està a l'altura de l'anterior. Cosetes curtes i de novetat i de punta, això ens convé.—Eudald Sala: Els que estan bé no són nous, i vice-versa.—J. Aubert M.: De les tres coses que m'envia, a pesar dels meus bons desitjos, no'n puc aprofitar cap.—Josep Bernet Torras: La poesia íntima no enclou cap novetat i és defectuosa, per torna. En la primera estrofa ja hi ha una assonància i una accentuació imperdonables. Els epigrames són fluixos.—Fidel Galcerán: Els seus versos són excessivament floralescs, en el mal sentit de la paraula.—Blas: De les quatre que m'envia, únicament penso cursar-ne una: la de la noia presumida. Creguim, no's prodigui tant i cerqui assumptes de més originalitat, fugint de la sicalipsis.—A. Soler: El dibuixet manseja. Un parell d'anyets més de santa insistència i, després, veurem.—R. Campins Serra: Alguna coseta s'aprofitarà.—J. Bosch i Barrera: La *targeta* no fa per casa.

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, OIm, 8

BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

OBRA NOVAHIGIENE MODERNA

— ANTOLOGIA —
DE
POETES CATALANS MODERNS
per ALEXANDRE PLANA

Un tomo

Ptes. 3'50

Cómo llegar joven
a los cien años ::
por el Dr. A. Ever Young

Un tomo

Una peseta

ÚLTIMAS NOVEDADES

EDUARDO MARQUINA.— **La Hiedra**, un tomo
Ptas. 3'50

FRANCISCO VILLAESPESA.— **D.ª María de Padilla**
un tomo Ptas. 3'50

EMILIO BOBADILLA.— **En la noche dormida**,
un tomo Ptas. 3'50

SALVADOR RUEDA.— **Cantando por ambos mundos**, un tomo Ptas. 6

AZORÍN.— **Antonio Azorín**, un tomo. Una pta.

LUIS ANTÓN DEL OLMET.— **Política de fandango y Gobierno de castañuelas**, dos tomos
Ptas. 7

EMILIO GUTIÉRREZ GAMERO.— **Vidas truncadas**,
un tomo Ptas. 3

MANUEL DE MENDÍVIL.— **Historia de muchas vidas**, un tomo Ptas. 3

ARTURO CUYÁS

— HACE FALTA
UN MUCHACHO

LIBRO DE ORIENTACIÓN
EN LA VIDA PARA
LOS ADOLESCENTES

UN TOMO

PTAS. 3'50

D'AQUI POCS DIES SORTIRAN

D'en SANTIAGO RUSIÑOL:

EL CATALÀ DE "LA MANCHA"
NOVELA

JARDINS D'ESPANYA :: :: EDICIÓ
ECONOMICA

D'en JOSEP BURGAS:

FLOR DE PICARDIA
VERSOS D'AMOR I DE PECAT

De EDUARDO MARQUINA:

JUGLARÍAS :: :: VOLUMEN 119 DE LA
«COLECCIÓN DIAMANTE»

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos si no's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

AL SORTIR LA "CUADRILLA"

—Què cursis, els toreros!... Mira-te'ls, encara porten capa!